

Diari portanveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

Continuïtat

Ara que la batalla de l'Estatut està ja virtualment guanyada i que els seus guanys, encara que no siguin tan complets i definitius com nosaltres desitjàvem, són, però, suficients per tal que poguem dir, que la proclamació de la República damunt les terres i pobles ibèrics ha trencat les cadenes de l'unitarisme i del centralisme, que ens impedièn la nostra actuació i el nostre desenvolupament com a poble amarat de llibertat i d'esperit de superació nacional i universal és hora que afirmem ben alt i ben fort que Esquerra Republicana de Catalunya ha tingut prou esperit revolucionari, prou empena, prou coratge, prou decisió de sacrifici i prou llealtat envers els seus ideals i les seves promeses al poble català i als demés pobles ibèrics, per fer triomfar la República en terres hispàniques, per consolidar el nou règim popular, mantenint-se en l'avançada esquerrana, arrossegant els homes vacil·lants del govern central.

Cal que reivindicuem per a l'Esquerra Republicana de Catalunya el mèrit d'haver encalçat una unitat i una extensió dels ideals de llibertat del nostre poble encarrilant-los en una obra positiva de govern, per produir aquells magnets plebiscits definitius de les eleccions de diputats a Corts i de votació de l'Estatut de Catalunya que feren aplastadora la voluntat popular catalana.

Podem dir amb veu plena que l'Esquerra Republicana de Catalunya porta al seu poble un Estatut de les seves llibertats que ha fet triomfar al Parlament de la República per damunt d'enemics, d'incomprendis i d'atavismes monàrquics i centralistes, fortament arrellats en l'esperit i en les consciències de molts republicans, que no han sabut superar encara aquesta tràgica herència dels reis forasters.

Es un fet que dins el Parlament on fracassà la Solidaritat, perquè dins d'ella hi havia, al costat de benemèrits i intel·ligents lluitadors d'un republicanisme modern, vells tradicionalistes enrarits dins l'antigor i joves esperits àvids de dominació, contaminats d'aristocràtica suficiència; que en l'hemicicle de les Corts espanyoles, on abandonà la Lliga l'any 19 amb el seu pro-

jecte d'Estatut conservador amb visió i protecció aranzelària, avui Esquerra Republicana de Catalunya, el partit d'incapacitats polítiques, d'homes desconeguts, de valors populars indocumentades, que tot això blasraven les velles miloques fracassades d'un règim caduc i podrit, en el que volien recolzar les seves incommensurables pretensions de polítiques "l'ors pair" i de savis de naixença, triomfa dins les Constituents i amb ella i per primera vegada la voluntat del poble català, que veu el camí lliure per encalçar amb el seu esforç i la seva actuació la plenitud de llibertat que per ésser fruitadora i definitiva no pot deure a ningú més que a ell mateix.

Aquest triomf d'avui es deu a la continuïtat d'actuació, a la persistència en la santa lluita pels ideals de llibertat i d'humanitat d'una colla d'homes de tot Catalunya que incansablement predicaren aquests ideals, no refusant perills ni sacrificis, àdhuc desafiant les impureses de la política, les suspicàcies dels eters desconfiats, les solladures dels envejosos, els retrets dels incapaces i els paranys dels polítics avantatgistes, que temien que aquests homes fermes i decidits, que aquests homes d'actuació i d'ideal desfessin els castells polítics llurs i obrissin els ulls del poble que sentia, treballava i sofria.

En totes les comarques en trobareu d'aquests homes que alligaven amb el seu exemple i les seves paraules a les noves generacions, a les joventuts populars del nostre poble i la preparaven per a l'hora de la suprema lluita i del triomf definitiu. Aquí a Reus, a casa vostra, hi ha l'amic Loperena que tantost eixit de les aules universitàries es llençà a l'aspre lluita pels ideals de nacionalisme—llibertat del poble català—i República—alliberació de l'home, del ciutadà—i dia rera dia l'haureu vist en totes les trinxeres, on s'ha combatut per aquests dos ideals supremes; en els reductes culturals, polítics, socials, on es forjaven les resistències contra l'opressió, en tots els actes on es predicava la bona nova. Com els homes forts i els esperits decidits no temé anar al Consistori, carregar amb les res-

L'Estatut ja està aprovat!

Quan hem vist que quedaven aprovats els articles referents a la Hisenda, hem sentit una gran emoció... Hem seguit pas a pas les incidències dels debats. Des del discurs de Maura fins a l'agonia de l'obstrucció de Royo Villanova— aquest home que ha pres el Parlament com a una penya — passant moments d'alegria quan parlaven Bello, Azaña, Valera, i d'inquietud quan passaven hores llargues i semblava imminent l'enfonsada de l'Estatut, per obra d'aquella atmosfera creada, favorable al cop d'Estat de Sanjurjo. Hem vist sessions llargues, discussions buides en les quals l'únic interès estava en sortir a fumar cigarretes als passadissos, mentre qualsevol diputat parlava dels Reis Catòlics. Recordem el moment en què Puig i Ferrater llançà la paraula "burro", la qual produí tan bona impressió, i el moment de la responsabilitats polítiques, ésser blanc de contraris i enemics, perquè el seu tremp d'apòstol i de lluitador li feia veure el triomf d'avui com a cosa certa.

Ara pot contemplar satisfet l'esperit i l'ànima del poble de Reus i de la Plana, les joventuts arborades per aquells ideals als que ell ha sacrificat comoditats i trossos de la seva vida.

En l'hora del triomf d'Esquerra Republicana de Catalunya i del poble català cal que les joventuts reusenques i de les comarques s'emmirallin en l'esforç seguit de l'avui digne representant a les Corts Constituents, de l'esperit llur de llibertat i d'humanitat i que estiguin segurs que els entusiasmes i empena juvenques llurs trobaran al seu costat la *continuïtat* d'ell i de tots els homes d'esquerra i nacionalistes, que vells com ell en la lluita, se senten encara joves per ajudar als joves en l'estructuració i definitiva plasmació de la Catalunya moderna i liberal, mediterrània i universalista que tots plegats aixecarem en perennal esforç per damunt de tots els róssecs i impediments de la gent tradicionalista i reaccionària que gosa encara treure el cap a casa nostra en l'hora del triomf dels ideals d'Esquerra.

J. RIERA I PUNYÍ

Madrid, 2-9-1932

frase "Marcha de Càdiz, no!", pronunciada per Ossòrio i Gallardo, enfrontant-se a Fanjul quan aquest no volia que els catalans sentissin l'emoció de la nova Espanya.

Alguns dies hem cregut que l'Estatut no arribaria a port, altres ho hem vist facilíssim. Mantes vegades, en aquestes notes diàries, exageràvem l'escepticisme per fer reaccionar l'opinió. En els mesos de maig i juny, els barcelonins estaven massa convençuts de la concessió de l'autonomia. Fins arribaven a creure que a les Corts es feia una comèdia. Era precís fer reaccionar la gent, cercant motius perquè aquesta sortís al carrer—no pas amb manifestacions espectaculars— a demostrar que volia l'Estatut, i que aquesta era l'única preocupació de Catalunya.

Calia que a Barcelona es parlés tant de l'Estatut com es feia a Madrid en els cafès i que es contrapesés l'ambient favorable de Barcelona a l'ambient desfavorable d'aquí. Per això, potser, nosaltres hauríem arribat a subvencionar el míting de Madrid, perquè aquest acte servís perquè la gent compregués que el que passava a la Cambra no era una broma. Hom sabia que l'oposició no tenia valor perquè a la capçalera del banc blau hi ha un home de rigor intel·lectual extraordinari, enemic de manifestacions epidèmiques, que sap el que és una penya de cafè coneix els quatre indocumentats que cerquen nom i cognom en les coses estridents. Però a Barcelona hi havia massa fredor i calia exagerar per observar-li un perill. Per això sovint donàvem una nota pessimista perquè fes brincar l'esperit polític barceloní.

La part de finances ha estat tristament discutida per Alba. Aquest té certa agilitat en bellugar teories i xifres, com un dilettant de finances, però ara al Parlament hi han homes com Carner, Vergara, Coromines i joves com Gabriel Franco i Leizaola que coneixen la tècnica financiera més profundament. Alba posava els seus arguments com si tingués por d'un engany.

La part financiera està força bé per a començar. El conjunt és bo. Una de les coses millors és la clàusula en la qual es diu que el pressu-

(Segueix a la pàgina 5)

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornosa

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - REUS

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

ALERTA! DINTRE POCOS DIES ALERTA!

Nous models RADIOS

EQUIPATS amb les novíssimes làmpares sèrie 50
que els proporciona

més selectivitat

més potència

més bellesa

menys sorolls

menys consum

menys preu de cost

ELS ANUNCIA LA CASA

JOSEP LOZANO

la qual gustosament li donarà tota classe de detalls
sense cap compromís per part de V.

Monterols, 25
Telèfon 242

Reus

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Impremta FOMENT

Impresions econòmiques

Composició mecànica

Galí, 26 i Puvill Oriol, 33 - Tel. núm. 2 - REUS

Farmàcia

Cavallé

Raval alt Jesús, 40

FARMACIA
CAVALLÉ
REUS

Telèfon núm. 9 A.

EXTENS ASSORTIT EN

PERFUMERIA

Avisant per telèfon es recolliran i es serviran els encàrrecs a
domicili.

Banys de Salou

BANYS DE PILA

BANYS D'ONEIG

TARRAGONA INDUSTRIAL, S. A.

Fàbrica de Farines

SUCURSAL DE REUS:

Llovera, 48

Telèfon, 374

FARINES

superiors per a

pasteleria

pa de luxe

pa familiar

pa integral

DESPULLES DE BLAT

en sacs precintats

puresa garantitzada

Noticiari

XIV Volta Ciclista a Catalunya

L'Associació d'Iniciatives, prega al públic reusenç que, amb motiu de l'arribada dels corredors de la primera etapa de la XIV Volta Ciclista a Catalunya, vulgui tributar-los, amb l'entusiasme que li és peculiar, una magnífica rebuda, superant, a ésser possible, la vistositat d'anys anteriors.

També recomana a tothom, d'una manera especial i per a evitar possibles accidents, deixi d'estacionar-se en mig dels carrers i passeigs per on han de passar els corredors, i atenguin, sobre el particular, les indicacions que els facin els agents de l'autoritat i els senyors del Control de l'etapa.

Els routiers entraran a la nostra ciutat passant per Vilaseca, Quatre carreteres, carretera de Salou, Avinguda de Fàbregues, Plaça d'Hèrcules, carrer de Sant Francesc, Ravals Baix i Alt de Jesús (Prima Palmada), Plaça Prim, carrer de Sant Joan, Passeig Sunyer i Passeig Mata, on serà instal·lada la meta.

L'hora de l'arribada ha estat assignada a les 15'22.

Tot fa creure que avui l'esperit de la ciutat, eminentment esportiva i interessada per la Volta, vibrarà a l'impuls de la noble competició.

** Un motorista amb dorsal blanc sortirà de Vilaseca i un altre amb vermell de les Quatre carreteres quan passin per allí els corredors.

Aquest serà l'avís que rebrà el públic de l'arribada dels routiers.

Col·locació o càrrec

de confiança, desitja jove lliure de quintes pràctie correspondència, contabilitat, mecanografia, etc.

Raó en aquesta impremta.

*** En una masia de la partida de Pimpí de Tortosa, propietat de Joan Mestre Labró, aprofitant-se de la seva absència, hi entraren uns desconeguts, apoderant-se de joies per valor de 10.500 pessetes.

Radioients

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

*** Per robatori ha estat detingut a Tortosa Antoni Martínez Pérez, de 23 anys.

*** Llegim a la premsa:

"El Comitè executiu del Partit Radical aviat fixarà la seva actitud definitiva davant l'Estatut i la Reforma Agrària."

No cal. La coneixem perfectament.

I, a més a més, ja és tard.

*** Avui se celebraran mítings d'Esquerra Republicana als pobles de Catllar i Nulles, en els quals pendran part, entre altres, Lluís Mestre i Manuel Galés.

TARONJADA GILI UNA VERTADERA LLAMINA- DURA. PROVEU-LA

*** Una mica de revolució cada dia.

A Ciudad Real la policia dissolgué una manifestació sindicalista. Hi hagué dos morts i onze ferits.

A Puertollano, en una topada entre la guàrdia civil i manifestants, també sindicalistes, hi hagué un mort i tretze ferits.

El senyor Lerroux no devia esperar pas que arribaria un dia en què s'acompliria la seva dita.

SALAREUS

Local fresc i ventilat Aparells sonors de primer ordre

Programa per avui nit

L'assumpte de deportes i careres d'emoció;

La noche es nuestra
per Mary Bell, Jean Murat i Henry Roussel.

—L'emocionant drama:

La cueva sangrienta
per Irene Rich i R. Armstrong.

—La còmica per La Pandilla:

Juegos olímpicos

—A la sessió de la tarda:

El magnate ruso

—Pròxima setmana: EL CAR-
NET AMARILLO, en espanyol.

*** El Teatre Fortuny anuncia per avui un fantàstic programa de cine sonor. "Whoopé" (Cocktail de amor), fastuosa opereta en tecnicolor, constitueix la base d'aquest programa, i "El Jardín del Edén", "La Cenicienta" i "Curiosidades n.º 22" el completen.

Amb tant excel·lent programa és d'esperar que l'empresa del nostre primer coliseu tindrà un èxit de taquilla.

*** Més detencions i processaments de militars.

A Madrid, ha estat detingut el coronel de cavalleria retirat, Gabriel de Benítez. A Sevilla s'ha dictat aute de processament i presó contra vuit oficials d'artilleria, tres d'enginyers i un d'Intendència.

*** Hem vist amb satisfacció que la campanya pro catalanització dels rètols comença a donar resultat.

El nostre bon amic Sebastià Pàmies, en ocasió d'unes obres de reforma al establiment de drogueria que té establert al carrer de Monterols s'anuncia amb la nostra llengua vernacle.

Cal felicitar a l'amic tot esperant que cundeixi l'exemple.

SALAS
= OPTIC =
ANTIGA
"CRUZ ROJA"
MONTEROLS, 3

*** Diuen de Sant Carles que el veí Joan Torta Vidal, de 37 anys, ha denunciat a les seves germanes per insults, fins al punt de què li feien impossible la vida.

*** Les lliteres disposades al vapor "Espanya 5" són 360 de les quals 312 són per als deportats i la resta per a la tripulació.

Es diu que els deportats arribaran a Càdiç per la via marítima, des del port de Santa Maria.

Al penal d'aquesta ciutat hom diu que ja hi ha alguns deportats.

Els que procedeixen de Sevilla són vint.

Tintoreria "La Rápida"

No ho dubti: la casa que li convé és "La Rápida", puix és l'única que fa el vertader rentat a sec i li pot entregar tota mena de prenyes en poques hores.

C. Jesús, 19. - Telèfon 486-X

*** El tinent fiscal del Suprem senyor Vallés ha dit que, davant el gran nombre de processats i altres dificultats d'ordre tècnic, s'havia acordat canviar en procediment ordinari el judici sumaríssim començat pels successos de Madrid.

Ha afegit que el nombre d'encarats passa de 300, i ha remarcat que aquest canvi de procediment no alterarà gens la rapidesa del sumari.

*** Amb motiu del cap d'any de la mort del que en vida fou veterinari municipal i volgut amic nostre senyor Agustí Moral Padreny, demà dilluns, a les 10, tindrà lloc l'Ofici de difunts a l'església de Sant Pere.

Reiterem als seus familiars l'expressió del nostre sentit pèsam.

*** El jutge especial que entèn en el contraban de capitals, ha practicat laborioses gestions a València, on sembla que hi havia els complicats més importants, i ha dictat aute de processament i presó contra coneguts aristòcrates.

Ham creu que hi haurà encara molts més encartats.

Sánchez Romate Hnos.

J E R E Z

CASA A LONDRES

75 tipus de vins

10 tipus de conyac

Marca exigida pels bons bevadors d'arreu del món. La preferida al buffet de la Cambra dels Lords Anglesos.

Paladejant el conyac N. P. U. (1850) hom reconeix que no admet comparacions.

*** A conseqüència de la mort recent a Barcelona de dos infants, per haver ingerit peix en males condicions, hom creu que és necessària una enèrgica campanya de depuració.

TOTS ELS LLIBRES EN TOTS ELS IDIOMES

Llibreria Nacional i Estrangera

Raval Santa Anna, 20 - Telèfon 419 A.

Oferim un servei de vendes a terminis

*** Un periòdic assegura que en el Consell de ministres últimament celebrat el ministre de Justícia senyor Albornoz sotmeté a l'aprovació dels seus companys de Govern una petita llista de magistrats, als quals per decret i seguint les normes de selecció de personal de l'Administració Pública, seran separats del servei.

Bàscula 1000 kg.

venc en perfecte bon estat.

Carrer República, 9 baixos.

*** Ha estat detingut per denúncia de la Junta de la Confederació de Taxistes de Barcelona, el secretari d'aquesta entitat, acusat d'amenaces, agressió i coacció.

El detingut ingressà als calabossos del Palau de Justícia.

*** A Madrid es prepara un homenatge popular al mestre d'aquella Banda Municipal senyor Villa, per la seva labor realitzada a favor d'aquella agrupació musical.

*** Diuen de La Corunya que el conflicte dels obrers sindicalistes del ram de la Construcció empitjora per no arribar les concessions dels patrons a satisfer les peticions obreres. Moltes fàbriques, per aquest motiu, estan paralizades.

Al taller de metallúrgia de Womburge i al domicili del mestre d'obres Raimúndez han esclatat bombes, encara que amb escassos danys.

A la nit, dos individus anaren davant la casa d'aquest mestre d'obres quan estava al balcó i donaren avís als transeünts de què es retirassin, i aconseguit això, tiraren una bomba al patró, embolicada amb papers.

El senyor Raimúndez parà el paquet amb la mà, i en caure al carrer féu explosió, sense que, sortosament, ocorregués desgràcies personals. L'explosió fou gran i es trencaren els vidres de totes les cases properes.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.
Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.
Telèfon 339

*** A Montblanc s'han declarat en vaga els obrers de la fàbrica de teixits del senyor Cardó, qui considera inadmissibles i ilegals les previsions dels seus operaris.

*** A Nova York, sis bandits armats penetraren als locals de la Berson and Ilurst National Bank, i, amenaçant els empleats i clients amb les seves armes, lograren emportar-se'n cinc mil dòlars.

GASOSES GILI

(precinte blau)

LES QUE GAUDEIXEN DEL
MES MERESCUT PRESTIGI

*** L'agent de policia senyor Castor Castelló Alonso, quan estava de servei a la platja de Riazos de La Corunya, sentí crits demanant socor i veié dues senyorettes que estaven a punt d'ofegar-se.

El senyor Castelló es llançà a l'aigua i aconseguí salvar-les, desapareixent del lloc del succés sense donar ni les gràcies al seu salvador. Aquest tingué d'ésser assistit de lesions lleus que es produí en tirar-se a l'aigua i topar amb unes roques. També se l'atengué d'esgotament físic.

Sucre de Maduixes

PURGANT IDEAL

*** A Madrid fou detinguda una banda que es dedicava a fer passar moneda falsa.

Se'ls ocupà 400 pessetes en monedes de cinc, totes elles falses.

Cooperativa Popular de Fluid Elèctric de Reus

Han estat circulades les oportunes convocatòries per l'ASSEMBLEA General de Constitució de l'entitat, la qual tindrà lloc demà dilluns, a les 10 de la nit, al local SALA REUS (raval Sta. Ana).

Per assistir a la dita reunió serà precis entregar la part de la convocatòria destinada a tal objecte.

LA COMISSIÓ.

*** A Anglaterra, elements del partit laborista, descontents per les decisions adoptades recentment a Bradford pel partit laborista independent, han tingut una reunió a Glasgow, el resultat de la qual ha estat la constitució del nou partit socialista anglès.

REPRESENTANTS

Es necessiten en tots els pobles de la província per a important Companyia d'assegurances contra incendis. Dirigiu-vos a Pere Duran, Llovera, 27, Reus.

*** En l'assemblea extraordinària celebrada pel Casal Federal del Guinardó, per tal de tractar dels recents acords adoptats per la Comarcal de l'Esquerra Republicana de Catalunya, es va acordar ratificar l'adhesió de l'entitat a l'Esquerra i, de conformitat amb els acords de la Comarcal, separar del càrrec de president del Casal, el regidor expulsat de l'Esquerra, senyor Puig Munné.

TEATRE FORTUNY

Avui diumenge, tarda i nit
FANTASTIC PROGRAMA DE
SINE SONOR

Curiosidades 222

Reportatges gràfics mundials.

La Cenicienta

Dibuixos animats.

La superproducció

El Jardín del Edén

Formidable estrena de la fastuosíssima opereta, tota en tecnicolor,

WOOPEE (Cocktail de Amor)

*** La Sala Reus presenta avui tot un programa d'estrenes. "La Noche es nuestra", "La cueva sangrienta" i "Juegos olímpicos", formen un bon conjunt de programa que deixa satisfets als espectadors.

En la sessió de la tarda figura, a més a més, "El Magnate Ruso", que és una pel·lícula d'acció.

*** El governador de Càdiç ha imposat una multa de 500 pessetes al vinataire de Xereç, Manuel Romero, el qual emprava als precintes de les botelles de licor, els colors de la bandera monàrquica.

UNA BEGUDA DELICIOSA

LA TROBAREU BEVENT

PLIM GILI

*** Els exportadors de fruites fresques a França podran saber la seva expedició autoritzada escrivint a la inspecció agronòmica de Port-Bou.

El servei és gratuït.

Enric Olesti Reig

METGE

Malalties de l'aparell digestiu
(compreses les ano-rectals)

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5

Edifici Caixa de Pensions, 1er. 1. - Telèfon 177

*** Una gran part de l'últim Consell de Ministres fou dedicada a estudiar els pròxims pressupostos dels diferents departaments ministerials.

Els ministres han dit que no s'ha via tractat per res de les deportacions ni de les suspensions de diaris, per les quals coses té atorgat un vot de confiança el ministre de la Governació.

Acadèmia Vidal

Teoria - Solfeig - Piano - Violí

Classes col·lectives:

Per a noies: Dilluns, Dimecres i Divendres.

Per a nois: Dimarts, Dijous i Dissabtes.
Horari: de 5 a 9 de la tarda tots els dies feiners.

Oberta la matrícula per al curs 1932-33

Classes particulars a l'Acadèmia i a domicili a preus convencionals.

PLAÇA REPÚBLICA, 7, 3.er REUS

*** El governador de Segòvia ha multat amb 500 pessetes el capellà Angel Sanz, el qual atacà la República i l'obra legislativa de les Corts en un sermó pronunciat a Cuéllar.

També ha passat el tant de culpa al fiscal de l'Audiència.

*** A Berlín s'ha constituït una nova organització, denominada Front Negre, creada per iniciativa d'Otto Strasser, cap racista dissident.

Aquesta nova organització agruparà als elements nacional-socialistes, socialistes i comunistes i formarà un front únic socialista revolucionari. Serà dirigida pel major Buchdrucker, antic comandant de la Reichswehr negra.

CAMBRERA

Se'n necessita una de 30 a 40 anys.

Baó en aquesta impremta.

*** Ha estat posat a disposició del Jutjat de Tarragona el caçador Albert Molins Palau, junt amb la seva escopeta, per infringir les disposicions vigents referents a la caça així com les circulars que recentment ha publicat el governador civil.

*** Ans d'ahir es declararen en vaga els obrers empleats en les obres de construcció del ferrocarril de Val de Zafan, per retrassar-se l'empresa en el pagament de jornals, segons han manifestat tots ells.

*** El governador ha manifestat que està disposat a imposar severes sancions als caçadors que el passat dijous cometeren alguns desafurs en diverses finques.

Inauguració del Bar París

Atentament invitats per la senyora vidua d'Anton Gavaldà, ahir a les set del vespre assistirem a la inauguració del Bar París instal·lat a les porxades de la Plaça de Prim.

L'establiment, avui per avui pot considerar-se com el millor dintre el seu ram. L'antiga sala del Cafè del Comerç ha sofert una moderníssima transformació quedant habilitada per a Bar gràcies a les obres d'embelliment que s'hi han dut a terme, la direcció de les quals, així com també tots els treballs d'ebenisteria anaren a càrrec del nostre bon amic Joaquim Montagut.

La duenya de l'establiment inaugurat, per mitjà dels seus fills Anton, Manuel i Josep, va atendre amb la màxima esquisidesa a les autoritats invitades i als representants de la premsa, obsequiant-los esplèndidament amb un delicat "lunch".

Els comentaris públics que arrel de la inauguració poguérem copsar són altament favorables, ço que fa creure que la marxa ascendent del Bar París està ja garantida, i és el que nosaltres desitgem.

L'Estatut ja està aprovat!

(Continuació de la 1.ª pàgina)

post de la Generalitat no pot ésser modificat a caprici, sinó quan canviï l'estructura del pressupost de la República. No hi ha ministre que s'atreveixi a rebaixar-lo, doncs. Si la República augmenta el pressupost, l'augmentarà la Generalitat. En cas de despeses extraordinàries militars, Catalunya podrà discutir la procedència de rebaixar el pressupost per mitjà dels seus representants al Parlament. Si la República augmenta, la consignació d'escoles, la Generalitat podrà fer altre tant. La fórmula de revisió ordinària és bona tenint en compte que el pressupost no es pot rebaixar. La revisió extraordinària és improbable, tant, que val la pena de dir que l'Estatut és quelcom tan ferm que no pot tombar-lo cap Cambra per oposada que hi sigui. Només un cop d'Estat podria fer-ho, i així és difícil. Avui es pot dir, doncs, amb lletres grans de títol lluminós: L'ESTATUT ESTA APROVAT. Tan aprovat, que dimecres s'efectuarà el "quorum" per a donar per resolt el plet de Catalunya.

FRANCESC MADRID

(De "L'Opinió").

Una esmena del Sr. Sbert al dictamen de l'Estatut

El diputat senyor Sbert ha presentat la següent esmena a l'Estatut:

"El diputado que suscribe tiene el honor de someter a las Cortes la siguiente enmienda al dictamen redactado por la Comisión sobre el proyecto de Estatuto de Cataluña:

Al artículo 37 del dictamen, primeramente redactado, se le añadirá:

"Cuando sean cooficiales la lengua vernacula de la región que conserve formas dialectales con la lengua castellana, para las comunicaciones entre los organismos locales y de otras regiones, podrá emplearse el idioma oficial de la República o el de la región."

RADIO REUS

Programa per avui, diumenge

A les 14: Emissió normal. Música variada: òperes, sarqueles, films sonors, ballables.

A les 16: Final.

Dilluns, dia 5: Emissió benèfica a les 12 i emissió normal de 9 a 11'30 de la nit.

La indústria de l'automòbil

Una conversa amb el senyor Pau Pelegrí i Lladó

Amb motiu d'exposar el nou model Ford 1932 a l'estatge de l'Agència Oficial Ford que a la nostra ciutat regenta, el nostre amic senyor Pelegrí Lladó, hem cregut d'un interès marcadíssim fer-li una visita per tal d'admirar aquest nou cotxe, del qual en teníem, des de feia unes setmanes, immillorables referències.

El senyor Pelegrí, de qui, malgrat ferir la seva modestia, n'hem de fer un elogi pels dots d'home que coneix a bastament el què porta entre mans, home intel·ligent que ajunta a això una exquisida amabilitat, no creïa, potser, que el nostre intent era quelcom més que el de veure el nou model exposat, i acce-dí gustós a mostrar-nos-el.

Confessem que nosaltres, acostumats com estàvem a distingir els cotxes Ford per les seves línies, tinguérem una agradable sorpresa en admirar aquest, que per la seva sumptuositat no s'assembla en res als antics models.

—Però, això és un Ford?—preguntem.

El senyor Pelegrí, per tota resposta ens senyala la part alta del radiador, on hi campeja la marca.

—No ho sembla pas!—exclamem.

—Ho comprenc molt bé—fa el senyor Pelegrí—. Fixi's amb tot. La carrosseria és de línies moderníssimes, des de l'elegant radiador—en forma de V—al para cops posterior. L'interior de la carrosseria—segueix dient, mentre obre la portella—, de gran amplitud, està acabat amb el màxim de luxe i refinament. El seient del conductor, en tots els cotxes de model tancat és ajustable. La forma del xassis i la disposició de les ballestes permeten que la carrosseria quedi el més aprop possible de la superfície de la carretera.

—Això deu fer, doncs, que baixi el centre de gravetat del cotxe...

—Sí; i millora el confort de conducció, ensems que augmenta l'adherència del cotxe a la carretera. Una cosa notable és també que les bessones de les ballestes i els braços de conexió dels esmortidors, estan aïllats per mitjà de cautxú, i no solament lliuren al xassis i a la carrosseria de les sacudides de la carretera, sinó que evitant la fricció mecànica, fan innecessària la lubricació d'aquestes parts.

—Realment, això ha degut ésser

acollit amb entusiasme pels automobilistes.

—Això, i puc afirmar que tot, puix que en aquest model 1932 el primer que ens causa gran admiració és el compacte de tot el conjunt del vehicle i especialment del motor. Aquest, que és del tipus del 8 cilindres, es compon de dos grups de 4 cilindres cada un, disposats en angle de 90 graus i fusos dins una sola peça.

—Però això no ha degut ésser gaire fàcil de realitzar.

—Ni molt menys! Els tècnics han hagut de fer llargs estudis i múltiples esforços abans de posar-ho a la pràctica, puix que no s'amaga a ningú que aquest treball ha d'ésser executat amb una precisió matemàtica.

—I cubica molt el motor?

—3'620 litres, proporcionant una força de 65 cavalls al fre. Els dos grups de cilindres i la part superior del càrter d'aquest motor formen una sola peça i totes les parts mecàniques internes van muntades en bloc. Gràcies a aquest sistema s'aconsegueix un perfecte aïllament i una absoluta rigidesa a tot el grup.

El carburador d'alimentació per tir en direcció a baix, provist d'un eficient filtre d'aire i d'una bomba d'accelerar l'entrada del combustible, fa que en tot moment l'alimentació del motor sigui regular, més encara dins un període d'acceleració ràpida.

El canvi de marxes és del tipus sincronitzat amb la segona, completament silenciosa.

El senyor Pelegrí Lladó ens recorda a aquest propòsit, que abans de l'aparició del Model A, Henri Ford digué que quan major sigui el pes d'un cotxe més gran serà la proporció de gasolina i lubricants necessaris per al funcionament del mateix. Per tant, en aquest model hom ha eliminat tots els pesos inútils, com, per exemple, un tub de reacció buid en lloc de rígid com el portaven els altres cotxes—cosa que no augmentava ni el resultat ni la duració d'aquesta peça—, per la substitució del metall pel cautxú en més d'una vintena de peces; per reducció de la construcció en una sola peça, sempre que pugui eliminar-se l'ús de caragols.

—Efectivament. La qualitat pes podrà ésser desitjable en una mà-

quina de replanar; però no en un automòbil.

—Ni més ni menys. La resistència no té res a veure amb el pes. Les coses més belles del món són aquelles en les quals ha estat eliminat tot excés de pes. I això és aplicable tant als homes com a les coses.

—Ford, dona la sensació, amb aquest cotxe, d'haver-se adelantat al seu temps.

—Realment. Avui es pot adquirir el moderníssim 8 cilindres a un preu més baix que qualsevol 6 cilindres existent al mercat.

Fa un quart de segle que Henri Ford donà al públic un cotxe, el cost inicial i de manteniment del qual era excepcionalment baix, establint un nou *standard* dins la manufactura de cotxes d'aquella època. Ara, novament seguint la seva tradició llança al mercat altres cotxes que, retenint aquells punts essencials, encarnen, además, tots els avenços i el confort que pot proporcionar-li l'enginyeria moderna.

—L'augment de vendes, deuria, doncs, ésser considerable.

—Jo crec que amb aquest producte podrem superar el promig de matrícules que fins ací havíem aguantat. Nosaltres havíem fet tantes vendes com totes les marques juntes. I crec que amb aquest nou model podrem superar la col·locació de cotxes.

—Henri Ford i els seus col·laboradors s'ho mereixen, tanmateix.

—Miri; per a presentar aquest cotxe ha estat canviada la maquinària, i per adaptar-la als nous models s'han fet unes despeses de 300 milions de dòlars, solament a la fàbrica central de Detroit. Es calcula que la producció durant l'any 1932 serà de milió i mig de cotxes, per la qual cosa ha estat augmentat el personal amb 100.000 homes més, ço que significa una nòmina de 52 milions de dòlars, i l'adquisició de materials suficients per a la dita producció.

Amb tots aquests valuosos detalls que el senyor Pelegrí ens ha donat, i que li agraim sincerament, ens creiem suficientment informats per a donar als nostres lectors aquest reportatge, lleu reflexe d'aquesta formidable voluntat i intel·ligència que encarna en Henri Ford.

MARBA

Ha sentit parlar del

NOU

MODEL

FORD

de 4 i 8 cilindres

motor intercanviable?

Tingui en compte algunes de les característiques que posseeix
com

Canvi de marxes sincronitzat

segona silenciosa

parabrises de cristall inestellable

motor montat sobre suports de goma

nova armadura de doble forjadura

nous esmortidors hidràulics de regulació automàtica

avanç automàtic de la ignició

pany únic per ignició i direcció

carrosseries espaioses, tapissat de gran presentació

acabat impecable protegit per la «bonderite»

etc., etc.

i jutgi...

pesseta sobre pesseta, més alta qualitat...

Vegi'l exposat a

Agència

Oficial

P. PELEGRI LLADO

Exposició i venda:

Tallers:

Plaça Catalunya, 2

REUS

Pi i Margall, 27

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

Josep Andreu Abelló

ADVOCAT

dels Collegis de Reus i de Tarragona.

Estudi: Sant Joan, 7, entresol.
Telèfon 63 B.

REUS

RELOTGES, GRAMOFONS - DISCS

"La Voz de su Amo"

De venda: R. PERPIÑA
Major, 28 REUS

J. Sentís i Nogués

ADVOCAT

Despatx: Carrer Llovera, 19 entresol. Telèfon 46 B.

Ex cobrador d'un Banc

S'ofereix per al cobrament de rebuts i factures o per a mosso.

Informes en aquesta impremta.

SERVEI D'AUTOBUSOS

AVIS

Es posa en coneixement del públic que a partir del dia 11 del proper setembre es deixarà de prestar el servei dit dels Masos: Misericòrdia, Mas Amigó, Pedra Estrella i Roquís.

A la vegada es fa present que queden anul·lats els abonaments estesos per a tals serveis.

Reus a 19, d'agost de 1932.—

Autobusos Reus. — Concessionari Pau Miró.

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs

FUNDAT EN 1862

Es posa en coneixement dels senyors creditors que altra vegada el Consell d'aquest Banc ha acordat anticipar com en el primer venciment el pagament dels Bons. Per tant, doncs, resta ja obert a la Central de Reus i a totes les altres Oficines del Banc el pagament del cupó corresponent al segon plaç.

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMPTE DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

Ferrocarril de Reus a Salou

SERVEI DE TRENS

PER A LA TEMPORADA DE BANYS

Sortides de Reus (c. Palo Santo)

7'50, 10'10, 11'45, 16'50, 19'20

Extraordinaris en dies festius

5'15, 6'30, 9'15, 12'35, 14'30, 15'40

Sortides de Salou

9'20, 11', 12'40, 16'15, 18'35, 20

Extraordinaris en dies festius

5'50, 7'5, 11'50, 13'10, 15'5, 18

ANTIGA CASA PADRENY-Confiteria

CARRER SOL I ORTEGA, 15 - TELEFON NUM. 102 - REUS

PANELLETS i MASSAPANS DE GEMA

Premiats amb Diploma d'Honor, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Liège (Bèlgica) 1926!

Diploma de Gran Premi, Medalla d'Or i Creu en l'Exposició de Roma 1926-27

Cap d'any de la mort de

Agustí Moral i Padreny

que morí el dia 5 de setembre de 1931

(E. P. R.)

Els qui el ploren: esposa, Quitèria Miró Bonet; fills, Agustí i Albert; cunyats, oncles, nebots, cosins, parents tots i «La Constructora S. A.», en recordar a llurs amistats tan sensible pèrdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions i vulguin concórrer a l'Ofici que a la bona memòria del finat tindrà lloc demà dilluns, a les 10, en la Prioral Església de Sant Pere, despedint-se el dol al mateix temple.

Reus, 4 de setembre de 1932.

Els esports

FUTBOL

Agrupació Veterana - R. Sportiu

Aquesta tarda, a dos quarts de cinc, es portarà a terme l'anunciat partit entre aquests dos equips.

Hi ha interès per veure l'actuació de l'equip de l'Agrupació Veterana, enfront dels primer equip del Reus Sportiu.

Com ja diguérem, la senyoreta Celestina Coca Pallejà, padrina de la dita Agrupació Veterana, llençarà el kik-kof.

S'espera que el partit d'avui serà força interessant.

Els preus seran populars.

NATACIO

I Travessia al port de Salou

El C. N. Reus "Ploms" continua amb gran activitat l'organització d'aquesta prova que, sens dubte, amb el temps, serà una de les més classificades dins el nostre calendari esportiu.

Els últims inscrits són els següents:

4. Joan Tella, infantil.
5. Juli Anfrons, veterà.
6. Josep Màdico,
7. Josep Felip, infantil.
8. Conrad Felip.

9. Cristian Fechtenburg.

Tots del C. N. Reus "Ploms".

En una de les properes edicions donarem compte dels premis rebuts.

Extraordinari festival de natació

Per al proper dissabte, dia 10, es prepara en la piscina del C. N. Reus "Ploms" una gran vetllada de natació anomenada "Jornada dels Rècords", puix són molts els rècords que s'intentarà batre. A més del cercle organitzador cooperarà en aquest festival tot l'equip femení del C. N. Barcelona i el C. N. Barcelona i el C. Nàutic de Tarragona i molt possible el Campió de Catalunya de salts de palanca Arta.

REGISTRE CIVIL

del dia 3 de setembre de 1932

NAIXEMENTS

Alba Franch Sedó, Vicenç Corts Juncosa, Josep Giralt Pere, Ramona Montserrat Caixés, Josep Iglésias Pon.

DEFUNCIONS

Joan Pasalamar Reverter, 29 anys, Manicomi.—Jaume Reñé Vidal, 70 anys, Sant Salvador, 3. — Carme Miret Ninot, 72 anys, Bages, 4.

MATRIMONIS

Cap.

Informació telegràfica i telefònica

HAN CESSAT LES PRECAUCIONS ADOPTADES

Barcelona, 3.—A primeres hores d'aquesta tarda hem tingut ocasió de parlar uns moments amb el cap superior de policia, el qual ens ha manifestat que havien cessat per complet les precaucions que s'havien adoptat aquests últims dies, en previsió de l'actitud dels elements sindicalistes, pel que es refereix a la nova llei dictant normes per al funcionament de les associacions professionals, pugués donar motiu a alteracions de l'ordre públic.

Sobre si continuaven les recerques cercant al general Barrera, el senyor Ibàñez ens ha contestat en forma vaga, que no significa una negativa rotunda, ni una afirmació concreta, si bé hem entès que encara hi ha la suposició que el dit general pot estar amagat en algun lloc de Catalunya.

CARLES HABSBERG MARXA A FRANÇA

Barcelona, 3.—Posat en llibertat Carles Habsburgo, s'ha personat tot seguit a la Jefatura de policia, on li han fet entrega de l'automòbil que motivà la seva detenció i ha marxat immediatament cap a la frontera francesa.

INAUGURACIO DE LA CONFERENCIA DE TELEGRAFIA

Madrid, 3.—A les onze del matí s'ha celebrat al Senat la sessió inaugural de la Conferència Internacional de Telegrafia i Radiotelegrafia. Hi assisteixen 570 delegats de països estrangers.

Ocupà la presidència el senyor Azaña, amb els ministres de Governació, Hisenda, Marina i el subsecretari de Comunicacions.

El cap del Govern ha pronunciat un discurs donant als congressistes la benvinguda.

DISTICIO

Madrid, 3.—Ha estat concedida la Gran Creu de la Legió d'Honor de França, al President de la República Espanyola, don Niceto Alcalà Zamora.

EL PLET DELS FUNCIONARIS DE PRESONS

Madrid, 3.—El Director General de Presons ha facilitat una nota en la qual rebutja les imputacions que s'han fet aprop del suposat monarquisme dels funcionaris del seu departament i també les imputacions llançades contra el Director de la Presó de Madrid.

IMP. FOMENT